

МАКЕДОНСКА ТРИБУНА

The Macedonian Tribune

ORGAN of the M. P. O. of the U. S. A. & CANADA ОРГАНЪ НА МАКЕДОНСКИТЪ ПОЛИТИЧЕСКИ ОРГАНИЗАЦИИ ВЪ С. Ш. И КАНАДА

Entered as second class matter, February 11, 1927, at the Post Office at, Indianapolis, Ind., under the Act of March 3 1879

ГОДИНА IX

БРОЙ 457

21 НОЕМВРИИ, 1935 ГОД.

ADDRESS: 20 SOUTH WEST STREET, INDIANAPOLIS, IND., PHONE: RILEY 2157

VOL. IX

NUMBER 457

NOVEMBER 21, 1935

Сядътъ въ Екзъ-анъ-Провансъ е забранилъ на Жоржъ Десбонъ да защитава подсъдимитъ хървати, обвинени въ участие на убийството на кралъ Александъръ. Мотивитъ на схода сж неясни. Този отказъ да се даде защита на подсъдимитъ е въ вреда на френското правосъдие. Въ случая всъки би се запиталъ: При този важенъ политически процесъ защо Франция, ако не се бои отъ истината, лишава подсъдимитъ отъ правосъдие? И не стои ли нѣщо тъмно, неизяснено и компрометирващо въ срѣдата на цѣлата тази маневра, което ревниво се крие, за да не го узнае външния свѣтъ?

СРЪБСКИТЕ АГЕНТИ И МАКЕДОНСКАТА БОРБА

Сръбски планове спрямо българитѣ

Дълги биха били скръбнитѣ страници, въ които е нужно да се пишатъ единъ день сръбскитѣ печалби следъ 1918 постигнати въ срѣдата на българското общество. На Доброполе България загуби физическата си мощь, оржжието; изгуби и територии. Но следъ това, по наше разбиране, сръбитѣ постигнаха единъ по-голямъ успѣхъ — тѣ внесоха морално раздвоение между българитѣ, впрѣскаха отрова въ българския духъ. Чрезъ за лисиитѣ въ взаимни борби, които тѣ всячески подклаждатъ, сръбитѣ целятъ да не може България вътрешно да закрепне, да не може тя да замисли и разреши успѣшно никакъвъ сериозенъ проблемъ за своето бъдеще. Чрезъ борбитѣ, които инспириратъ между дадени части отъ свободния български народъ, отъ една страна, и поробенитѣ българи, отъ друга, сръбитѣ се стремятъ да притяжатъ съпротивителната сила на македонския духъ и да намалятъ любовта на македонца къмъ българщината. Тѣ очакватъ едновременно въ България да истине всѣка привързаностъ къмъ македонцитѣ. Чрезъ «югославянската» агитация тѣ искатъ да прережатъ крилетѣ на българската народна гордостъ и вдъхновение. По този начинъ тѣ нѣма да иматъ отъ изтокъ сериозенъ противникъ въ лицето на България, а ще иматъ единъ полу-заблуденъ, полу-опияненъ отъ «братство», «югославянство» народъ, който въ решителния моментъ може би самъ ще погребее своята държавна независимостъ. Въ това отношение сръбскитѣ генераленъ щабъ (може би повече той, отколкото сръбскитѣ политици) е избралъ спрѣмо българитѣ — каквито сж наивни — сжщиятъ начинъ на действие, какъвто болшевикитѣ прилагатъ за разстройството на другитѣ народи, т. е. духовното раздвоение, моралното разлагане.

Примѣрътъ съ хърватитѣ

Много поучителенъ е хърватскитѣ примѣръ. Въ края на великата война хърватитѣ имаха не по-малко отъ 300 хиляди души войници, които вече не само не се командуваха отъ Виена-Будапеща, но бѣха се обявили срещу австро-

унгарската монархия, разкладена и почти издѣхваща. Значителна частъ отъ тая военна сила се намираше въ Хърватско. И ако хърватската интелгенция и грамадна частъ отъ народа не бѣха предварително отровени отъ «югославизма», въ тоя моментъ съвсемъ лесно можеше да възкрѣсне независимата хърватска държава. Сръбитѣ разполагаха съ около 500 хиляди свои войници, но нито щѣха да посмѣятъ да ги насочатъ противъ хърватитѣ, нито съглашенскитѣ сили щѣха да позволятъ такава война, следъ като бѣ оповестена голѣмата целъ за «освобождението» на славянитѣ отъ австрийското яго. И така, вмѣсто да създаватъ своята независима държава, хърватитѣ отидоха въ Бѣлградъ да поднасятъ на тепсия предъ кралъ Александъръ своето народно бъдеще. Не остана споменъ отъ правата, които имаха подъ австро-унгарската власт. Изчезна и държавно-правната имъ уредба, която сжществува по силата на догворни условия наложени отъ историческата обстановка при която хърватитѣ биха заживѣли общъ държавенъ животъ отначало съ австрийци, а после съ маджари. Отъ свободенъ народъ тѣ се обърнаха въ поробенъ народъ, и фактически и формално.

Голѣмата сръбска политическа конспирация срещу България, тѣнката стратегия срещу цѣлия български народъ напълно прилича на уловката, която употребиха сръбитѣ въ Хърватско следъ дълга подготовка. Още въ времето на Шросмайера хърватитѣ наивно се увличаха въ мечти за югославянското шастие, а сръбитѣ предвкусаха и обмисляха какъ по-сполучливо ще се използватъ отъ курдисания идеенъ капанъ. Така, още въ края на войната, щомъ потиснаха Македония, сръбитѣ почнаха да пѣятъ подъ прозорци тѣ на България «югославянски» серенади. И подхвърлиха даже нѣколко тъмни думи за общо слизание къмъ Бѣло-Море. Съ това отвличатъ вниманието на България отъ Македония, нѣщо което имъ е особено нужно докато последната, както се надѣватъ тѣ, се по сърби. А сжщо така тѣ се надѣватъ, съ българска помощъ, да завладѣятъ и остана

лата половина на Македония, която сега е подъ гръцка власт, така както въ 1912 съ българска помощъ взеха една та половина. И тогава България възпираше и разбиваше, съ цената на безброй скжпи жертви, турската сила. И сега сръбитѣ биха искали да бжде тя насочена противъ Турция. Но както тогава България изгуби Одринъ и цѣла новоспечелена Тракия, така и сега нѣма да е никакъ чудно ако — благодарение на сръбската съюзнишка «вѣрностъ» — турцитѣ влѣзатъ въ Пловдивъ. Късата българска паметъ може наистина лесно да забрави поукитѣ отъ балканската война. А сръбитѣ, отъ своя страна, съ желѣзна последователностъ вървятъ отъ етапъ на етапъ къмъ подчинение на българитѣ. Почти половината отъ българската земя (Тимошко, Моравско и Македония) е или посърбена или подъ сръбска власт. Този фактъ българина грѣбва всѣка сутринъ и всѣка вечеръ да си го припомня.

Кимонъ — Дамянъ задравиха позициитѣ на сръбитѣ

Съ дѣлото на Кимонъ Георгиевъ — Дамянъ Велчевъ сръбитѣ прекрасно си послужиха за потискане на опозиционния духъ въ собствената имъ държава. Тѣ използваша успѣха си въ България, за да обуздаватъ по-спокойно свободлюбието на другитѣ националности въ Югославия, да ги обиждатъ и имъ се перчатъ съ «спечелването» на България.

Станалото въ България бѣ особено полезно за повдигане на сръбския престижъ въ чужбина. Потиснатитѣ народи бѣха успѣли да изтъкнатъ предъ общественото мнение тираническата природа на сръбската власт, която постепенно се проваляше въ очитѣ на Европа, оценяваше се като най-опасна за мира и позоряща културното човѣчество. Подиръ смъртъта на Радича се постигна грамаденъ успѣхъ въ дискредитирането на сръбската държава. Близкитѣ и приятелитѣ на подчиненитѣ народи, съ пълно право можеха и бѣха длѣжни да помогнатъ морално и политически на последнитѣ, или поне съ нищо да не помагатъ на сръбитѣ.

Но какво стана? Когато Франция сериозно се колебаеше дали да подкрепва финансово тираническия режимъ; когато Уикманъ Стидовци и Сетонъ Уатсонови — доскоро броещи се изъ между най-отявленитѣ сръбски приятели — почнаха открито да нападатъ сръбския кралъ и режима — тогава въ помощъ на сръбитѣ, на тѣхната сатрапия се явиха софийскитѣ сблуженски сръбди. Стигна се до тамъ, че сръбски шпиони издаваха вестници въ София и пишеха, че македонскитѣ четници, които умираха въ борба противъ робството, били «предатели». И никой отговоренъ управникъ въ София не желаше да види, че България можеше да стигне до пропастъ, ако «сближенцитѣ» се оставятъ свободни въ разрушителното имъ дѣло, което още тогава наричаха «обновление на България». Така отъ София се помогна на сръбитѣ. София ги реабилитира. Тя имъ помагаше срещу потиснатитѣ и борещи се за свобода народи. Тя имъ даваше възможностъ да се представятъ едва ли не за миролюбци, вмѣсто да потвърди качеството имъ на тирани, на поробители, виновници за размирия и войни. Това е заслуга та на «сближенска» София къмъ Шумадия.

Най-голѣмата печалба за Бѣлградъ отъ 19 май 1934 се състои въ това, че на тая дата се създадохъ условия за новия военни разори и междусоборитѣ между сръбскитѣ.

МАКЕДОНСКА ИСТОРИЯ

Македония въ революц. борби на България (58)

Една отъ първитѣ задачи, които си постави Раковски бѣше да превъзпита старитѣ български хайдутни и да ги направи съзнателни революционери, борци за единъ общъ народенъ идеалъ — организирани и ръководени отъ единъ центъръ. Единъ отъ старитѣ войводи, който пръвъ изпита неговото влияние и се възроди следъ срещата си съ него, е войводата Хр. Н. Македонски, отъ Кукулъ. Последниятъ пише въ споменитѣ си, че пролѣтъта 1861 година, Раковски дошелъ въ Рилския манастиръ.

По това време Македонски се криелъ въ старата обителъ на св. Ивана Рилски. Живѣлъ тамъ тайно съ нѣколцина свои другари. Пролѣтъта не била още дошла истински и тѣ чакали да се развие шумата — за да хванатъ планината. Единъ старъ хайдутинъ се среща съ голѣмия свѣтилникъ на своето време — говорятъ тѣ за народната борба и свободата. Раковски записал името на войводата и мочетата, похвалилъ ги за всичко извършено досега отъ тѣхъ, но имъ разкрилъ и новитѣ насоки и цели на борбата. И ето въ заключение какво пише войводата Македонски:

«Думата бунтовникъ се занецати въ главата ми. Азъ не искахъ да съмъ вече простъ хайдутинъ — да откъсвамъ за себе си, за домакини и приятели — а искахъ да станя бунтовникъ, да помагамъ на на-

рода си, да се избави отъ ярема, щого притискаше.»

По това време Раковски се съгласи съ сръбското правителство — коварнитѣ намѣрения и подлостъта на което българитѣ още не познаваха добре — да работи за образуването на единъ български легионъ на сръбска територия. Сърбия, за освобождение отъ турскитѣ гарнизони, които владѣха повечето сръбски градове бѣше въ конфликтъ съ Турция. Раковски и сръбскитѣ князь, Михаилъ трети, сключватъ едно съглашение въ следния смисълъ: българитѣ да подпомогнатъ освобождението на Сърбия отъ турскитѣ гарнизони, а Сърбия да подпомогне едно въстание и освобождението на България. Следъ започването на военнитѣ действия легиона на Раковски ще нахлуе въ България, ще повдигне народа на въстание и, ангажирайки турскитѣ сили, ще даде възможностъ на Сърбия да постигне целта си, а и българския народъ съ помощта на воюваща Сърбия, ще се освободи отъ турско яго.

При тая среща въ манастира — както свидетелствува въ споменитѣ си Христо Македонски — Раковски повдига и него въ легиона, който ще се образува въ Бѣлградъ. И наистина презъ ежщата 1861 година, есента, Македонски се ето-